

รายงานผลการดำเนินงาน
สำนักตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ไตรมาสที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

สำนักตรวจสอบภายใน
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สารบัญ

	หน้า
รายงานผลการดำเนินงาน สำนักตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ไตรมาสที่ 1.....	1
ประเด็นข้อตรวจพบที่ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไข	
การตรวจสอบรายงานงบการเงินของมหาวิทยาลัยฯ.....	1
การประเมินการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ.....	8
สรุปประเด็นข้อตรวจพบที่ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไข	
สรุปประเด็นข้อตรวจพบที่ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไข	14

รายงานผลการดำเนินงาน
สำนักตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ไตรมาสที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

งานตรวจสอบภายในเป็นเครื่องมือที่สำคัญของฝ่ายบริหารในการตรวจสอบ ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด บทบาทที่สำคัญของการตรวจสอบภายใน คือ การสนับสนุนส่งเสริมให้การปฏิบัติงานให้ทุกระดับของมหาวิทยาลัยบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าภายใต้การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการกำกับดูแลที่ดี เหมาะสม และมีประสิทธิผล ดังนั้นงานตรวจสอบภายในจึงมีส่วนผลักดันให้เกิดความสำเร็จในการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ดังนี้

1. ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
2. ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานของหน่วยงานในมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. ส่งเสริมให้มีการบริหารทรัพยากรของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปอย่างคุ้มค่า และก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม และเสริมสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับมหาวิทยาลัย

ตามแผนการตรวจสอบที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ จำนวน 43 หน่วยรับตรวจ ทั้งหมด 9 กิจกรรม ซึ่งไตรมาสที่ 1 ตามแผนการตรวจสอบ จำนวน 2 กิจกรรม 43 หน่วยงาน และผลการดำเนินงาน จำนวน 2 กิจกรรม 43 หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 100 การดำเนินการตรวจสอบมีรายละเอียด ดังนี้

1. การตรวจสอบรายงานงบการเงินของมหาวิทยาลัยฯ
  - 1.1 กองคลังและพัสดุ
2. การประเมินการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ

จากการตรวจสอบข้างต้น พบว่า มีประเด็นข้อตรวจพบที่จะต้องเร่งดำเนินการปรับปรุงแก้ไขดังต่อไปนี้

1. การตรวจสอบรายงานงบการเงินของมหาวิทยาลัยฯ

1. การสอบทานการปฏิบัติตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

1.1 มหาวิทยาลัยเปิดเผยนโยบายการบัญชีที่สำคัญที่มหาวิทยาลัยใช้ในการจัดทำรายงานงบการเงิน ไม่สอดคล้องกับการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง และไม่สอดคล้องกับหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 5.16 และข้อ 8 กำหนด ดังนี้

รายการ	หลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2	นโยบายการบัญชีที่ใช้ในการจัดทำรายงานงบการเงิน
1. รายได้จากเงินงบประมาณ	รับรู้รายได้ทันทีที่ประกาศใช้พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี	รับรู้เมื่อได้รับอนุมัติคำขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลาง
2. รายได้จากการจัดการศึกษา	รับรู้รายได้ ณ วันที่นักเรียนและนิสิตลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียน	รับรู้เมื่อได้รับเงิน
3. รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	รับรู้รายได้ ณ วันที่ส่งมอบสินค้าหรือบริการ	รับรู้เมื่อได้รับเงิน
4. รายได้อื่น ๆ	รับรู้รายได้เมื่อเกิดรายการ	รับรู้เมื่อได้รับเงิน

2. การตรวจสอบงบทดลอง

ตรวจสอบยอดยกมาของรายการบัญชีในงบทดลองสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ไตรมาสที่ 4 (กรกฎาคม – กันยายน 2560) พบว่า หน่วยงานนำยอดคงเหลือสำหรับไตรมาสที่ 3 (เมษายน – มิถุนายน 2560) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มาเป็นยอดยกมาของรายการบัญชีในงบทดลองสำหรับไตรมาสที่ 4 (กรกฎาคม – กันยายน 2560) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ถูกต้องและครบถ้วน

3. การสอบทานการรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การเปิดเผยข้อมูล และความมีอยู่จริงของรายการ

3.1 บัญชีเงินสด

งบแสดงฐานะการเงินของมหาวิทยาลัย ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 จากการสอบทานบัญชีเงินสดคงเหลือในมือกับรายงานเงินคงเหลือประจำวัน พบว่าบัญชีเงินสดในมือ มียอดคงเหลือจำนวน 207,846.50 บาท (สองแสนเจ็ดพันแปดร้อยสี่สิบบาทห้าสิบบาทห้าสตางค์) ประกอบด้วย

เงินสดในมือ-ศูนย์หนังสือ	179,079.50	บาท
เงินสดในมือ-สำนักบริการวิชาการ	3,922.00	บาท
เงินสดในมือ-ร้านยามหาวิทยาลัย	23,700.00	บาท
เงินสดในมือ-ฟาร์มแคร์ ฟาร์มาชูติคอล	1,145.00	บาท

จากการสอบทาน พบว่า หน่วยงานถือปฏิบัติเป็นไปตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 6.10

3.2 บัญชีเงินฝากธนาคาร

ตรวจสอบบัญชีเงินฝากธนาคารจากงบทดลอง, รายงานการรับรองยอดบัญชีเงินฝากธนาคารจำนวน 168 บัญชี เป็นเงิน 2,243,930,968.30 บาท (สองพันสองร้อยสี่สิบล้านเก้าแสนสามหมื่นเก้าร้อยหกสิบบาทสามสิบบาทสามสตางค์) ปรากฏผลการตรวจสอบ ดังนี้

3.2.1 เอกสารการรับรองยอดเงินฝากจากธนาคารให้ตรวจสอบ จำนวน 168 บัญชี เป็นเงิน 2,243,930,968.30 บาท (สองพันสองร้อยสี่สิบล้านเก้าแสนสามหมื่นเก้าร้อยหกสิบบาทสามสิบบาทสามสตางค์) จากการสอบทานเอกสารการรับรองยอดเงินฝากธนาคารเข้ากับงบทดลองและรายการเดินบัญชีเงินฝากธนาคาร พบประเด็นดังนี้

3.2.1.1 ยอดคงเหลือตามงบทดลองกับยอดคงเหลือตามเอกสารการรับรองยอดบัญชีเงินฝากธนาคารถูกต้องตรงกัน จำนวน 108 บัญชี เป็นเงิน 912,911,639.30 บาท (เก้าร้อยสิบสองล้านเก้าแสนหนึ่งหมื่นหนึ่งพันหกร้อยสามสิบบาทสามสิบบาทสามสตางค์)

3.2.1.2 ยอดคงเหลือตามงบทดลองกับยอดคงเหลือตามเอกสารการรับรองยอดบัญชีเงินฝากธนาคารไม่ตรงกัน จำนวน 41 บัญชี เป็นเงิน 1,311,293,321.67 บาท (หนึ่งพันสามร้อยยี่สิบล้านสองแสนเก้าหมื่นสามพันสามร้อยยี่สิบบาทหกสิบบาทเจ็ดสตางค์) ทั้งนี้ กองคลังและพัสดุได้จัดทำรายงานงบทะทบยอดเพื่อให้ทราบสาเหตุข้อแตกต่างของจำนวนเงินไว้ครบถ้วน

3.2.1.3 ยอดคงเหลือตามงบทดลองกับยอดคงเหลือตามเอกสารการรับรองยอดบัญชีเงินฝากธนาคารไม่ตรงกัน กองคลังและพัสดุได้จัดทำรายงานงบทะทบยอดเพื่อให้ทราบสาเหตุข้อแตกต่างของจำนวนเงิน แต่รายการที่จัดทำยังไม่ตรงตามเอกสารการรับรองยอดบัญชีเงินฝากธนาคาร จำนวน 11 บัญชี เป็นเงิน 10,404,131.50 บาท (สิบล้านสี่แสนสี่พันหนึ่งร้อยสามสิบบาทห้าสิบบาทห้าสตางค์) (เอกสารหมายเลข 4)

3.2.1.4 ยอดคงเหลือตามงบทดลองกับยอดคงเหลือตามเอกสารการรับรองยอดบัญชีเงินฝากธนาคารไม่ตรงกัน กองคลังและพัสดุไม่ได้จัดทำรายงานงบทะทบยอดเพื่อให้ทราบสาเหตุข้อแตกต่างของจำนวนเงิน จำนวน 8 บัญชี เป็นเงิน 9,321,875.83 บาท (เก้าล้านสามแสนสองหมื่นหนึ่งพันแปดร้อยเจ็ดสิบบาทแปดสิบบาทสามสตางค์)

3.2.2 สำหรับบัญชีเงินทรวงราชการของหน่วยงานย่อยกองคลังและพัสดุบันทึกยอดเงินยืม
ทรวงราชการของหน่วยงานย่อย จำนวน 37 บัญชี เป็นเงิน 61,370,850.00 บาท (หกสิบเอ็ดล้านสามแสนเจ็ดหมื่น
แปดร้อยห้าสิบบาท) เป็นไปตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 6 (6.11)

3.2.3 การเปิด-ปิดบัญชีเงินฝากธนาคารของมหาวิทยาลัย ดำเนินการขออนุมัติคณะกรรมการ
บริหารมหาวิทยาลัยฯ และนำเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบ เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วย
เงินรายได้ของมหาวิทยาลัย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2553 ข้อ 14

3.3 ลูกหนี้ระยะสั้น

3.3.1 กองคลังและพัสดุจัดทำรายละเอียดประกอบงบการเงินสำหรับลูกหนี้แต่ละประเภท
ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 ไว้ครบถ้วน และถือปฏิบัติเป็นไปตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงาน
ภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 6

3.3.2 มหาวิทยาลัยมีลูกหนี้ระยะสั้น ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น
109,841,406.93 บาท (หนึ่งร้อยเก้าล้านแปดแสนสี่หมื่นหนึ่งพันสี่ร้อยหกบาทเก้าสิบสามสตางค์) ประกอบด้วย

ประเภทลูกหนี้	จำนวนคงค้าง (บาท)
ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ	339,540.00
ลูกหนี้เงินยืมนอกงบประมาณ	8,679,108.98
ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารค้างรับ	3,665,951.46
ลูกหนี้งานบริหารพื้นที่	6,337,973.00
ลูกหนี้โภชนาบริการ	108,452.00
ลูกหนี้นิติ	83,188,120.00
ลูกหนี้เงินรับฝาก	5,528.00
จ่ายเกินรอเรียกคืน	219,744.65
ลูกหนี้การค้าศูนย์หนังสือ	4,929,303.77
ลูกหนี้เงินยืมโครงการ-สำนักบริการวิชาการ	11,566,424.03
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ-ลูกหนี้โครงการ-สำนักบริการวิชาการ	- 11,566,424.03
รายได้ค้างรับโครงการ-สำนักบริการวิชาการ	7,761,200.00
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ-โครงการ-สำนักบริการวิชาการ	- 6,661,200.00
เช็ครอเรียกเก็บ-สำนักบริการวิชาการ	97,800.00
เงินทรวงจ่าย-สำนักบริการวิชาการ	715,218.00
ลูกหนี้ร้านยามหาวิทยาลัย	13,398.00
ลูกหนี้ฟาร์มแคร์ซูมาติคอล	441,269.07
รวม	109,841,406.93

3.4 เงินลงทุนระยะสั้น

จากงบแสดงฐานะการเงินของมหาวิทยาลัย ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 มหาวิทยาลัยมีเงินลงทุนระยะสั้นในบัญชีเงินฝากประจำ ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 จำนวน 4 รายการ เป็นเงินทั้งสิ้น 725,568,007.02 บาท (เจ็ดร้อยยี่สิบห้าล้านห้าแสนหกหมื่นแปดพันเจ็ดบาทศูนย์สองสตางค์) ได้แก่

รายการ	จำนวน (บาท)
1. เงินฝากประจำ 7 เดือน ธนาคารกรุงเทพ เลขที่ 708-6-00082-0	450,000,000.00
2. เงินฝากประจำ 10 เดือน ธนาคารกรุงศรีอยุธยา เลขที่ 682-2-00197-1	250,000,000.00
3. เงินฝากประจำ 12 เดือน กองทุนสวัสดิ์ภาพนิสิตธนาคารกรุงศรีอยุธยาเลขที่ 682-2-00200-1	25,000,000.00
4. เงินฝากประจำ 12 เดือน กองทุนรางวัลศาสตราจารย์รพีพร ชิงช้าตา ธนาคารไทยพาณิชย์ เลขที่ 608-1-04435-8	570,644.88

จากการสอบทานเอกสารการรับรองยอดเงินฝากจากธนาคาร กับยอดคงเหลือตามบัญชีแยกประเภท พบว่า มียอดคงเหลือถูกต้องตรงกัน เป็นไปตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 6 (6.25)

3.5 สินค้าคงเหลือ

งบแสดงฐานะการเงินของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 มีสินค้าคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 จำนวน 24,857,282.10 บาท (ยี่สิบสี่ล้านแปดแสนห้าพันสองร้อยแปดสิบสองบาทสิบสตางค์) ประกอบด้วย สินค้าคงเหลือศูนย์หนังสือ จำนวน 21,511,910.49 บาท สินค้าคงเหลือร้านยามหาวิทยาลัย จำนวน 1,555,364.43 บาท และสินค้าคงเหลือฟาร์มแคร่ชูมาติคอล จำนวน 1,790,007.18 บาท จากการสอบทาน พบว่า หน่วยงานมีการตรวจนับและตัดยอดวัสดุที่ใช้ไปจริง เป็นไปตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 6 (6.20)

3.6 วัสดุคงเหลือ

งบแสดงฐานะการเงินของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 มีวัสดุคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 จำนวน 1,601,925.23 บาท (หนึ่งล้านหกแสนหนึ่งพันเก้าร้อยยี่สิบห้าบาทยี่สิบสามสตางค์) ประกอบด้วย วัสดุคงเหลือ จำนวน 592,668.94 บาท วัสดุคงเหลือศูนย์หนังสือ จำนวน 642,852.83 บาท วัสดุคงเหลือสำนักบริการวิชาการ จำนวน 309,560.00 บาท วัสดุคงเหลือร้านยามหาวิทยาลัย จำนวน 56,843.46 จากการสอบทาน พบว่า หน่วยงานมีการตรวจนับและตัดยอดวัสดุที่ใช้ไปจริง เป็นไปตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 6 (6.22)

3.7 ลูกหนี้ระยะยาว

งบแสดงฐานะการเงินของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 มีลูกหนี้ระยะยาว ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2560 เป็นเงิน 162,714.31 (หนึ่งแสนหกหมื่นสองพันเจ็ดร้อยยี่สิบสี่บาทสามสิบเอ็ดสตางค์) ประกอบด้วย ลูกหนี้ฟ้องร้องคดี พบว่า หน่วยงานถือปฏิบัติเป็นไปตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 6 (6.40)

3.8 เงินลงทุนระยะยาว

มหาวิทยาลัยมีเงินลงทุนระยะยาว ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2560 จำนวน 5 รายการ รวมเป็นเงิน 9,892,401.89 (เก้าล้านแปดแสนเก้าหมื่นสองพันสี่ร้อยหนึ่งบาทแปดสิบเก้าสตางค์) ได้แก่

เงินลงทุนระยะยาว	จำนวน (บาท)
1. สถานปฏิบัติการณ์น้ำดื่มยูนิเพียว	806,000.00
2. สถานีวิทยุ มมส	801,900.00
3. หลักสูตรวัฒนธรรมศาสตร์	706,964.50
4. โครงการฟาร์ม มมส	3,000,000.00
5. เงินฝากประจำ 36 เดือน กองทุนคณะพยาบาล	4,577,537.39

จากการสอบทาน พบว่า รายการที่ 1-4 ไม่ถือเป็นเงินลงทุนระยะยาว เนื่องจากเป็นลูกหนี้ภายในหน่วยงานกรณียืมไปใช้จ่ายในการปฏิบัติงานโดยไม่คิดดอกเบี้ย ตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 6 (6.14) ส่วนเงินลงทุนระยะยาวนั้นหมายถึงหน่วยงานมีเจตนาจะถือไว้เพื่อเพิ่มความมั่งคั่งให้กับหน่วยงานและเพื่อหาประโยชน์ในระยะเวลายาวเกิน 1 ปี โดยจะได้รับส่วนแบ่ง เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล เป็นต้น ตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 6 (6.25)

3.9 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

งบแสดงฐานะการเงินของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 มีที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 เป็นเงิน 4,236,958,648.10 บาท (สี่พันสองร้อยสามสิบล้านหกพันเก้าแสนห้าหมื่นแปดพันหกร้อยสี่สิบบาทสิบสตางค์) ประกอบด้วย

ที่ดิน	205,521,240.00	บาท
อาคารและสิ่งก่อสร้าง	1,921,711,582.99	บาท
ครุภัณฑ์	1,182,155,285.22	บาท
งานระหว่างก่อสร้าง	917,814,609.47	บาท
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-ศูนย์หนังสือ	6,972,862.01	บาท
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-สำนักบริการวิชาการ	1,857,780.76	บาท
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-ร้านยามหาวิทยาลัย	588,999.25	บาท
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-ฟาร์มแคร์ ฟาร์มมาซูติคอล	336,288.40	บาท

จากการสอบทาน พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดเผยข้อมูลผลรวมของมูลค่างานระหว่างก่อสร้างคงเหลือ ในหมายเหตุประกอบ งบการเงินที่ 11 ไม่ถูกต้อง ซึ่งทำให้ผลรวมของมูลค่างานระหว่างก่อสร้างไม่ถูกต้อง ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 6 (6.33) กล่าวคือ งานระหว่างก่อสร้างบางรายการได้ดำเนินแล้วเสร็จและได้ใช้งานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ได้แก่ 1) อาคารเรียนและปฏิบัติการคณะการท่องเที่ยว 2) จ้างติดตั้งระบบก๊าซทางการแพทย์ 3) จ้างปรับปรุงอาคารคณะวัฒนธรรมศาสตร์ 4) โรงจอดรถ คณะพยาบาลศาสตร์ 5) หอพระและศาลาราย คณะพยาบาลศาสตร์ 6) อาคารปฏิบัติการและโรงพยาบาลสัตว์ 7) ก่อสร้างลานกิจกรรมคณะศึกษาศาสตร์ 8) จ้างปรับปรุงระบบประปา อาคารวิศวกรรมศาสตร์

3.10 สิ้นทรัพย์ไม่มีตัวตน

งบแสดงฐานะการเงินของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 มีสิ้นทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 รวมเป็นเงิน 51,495.49 บาท (ห้าหมื่นหนึ่งพันสี่ร้อยเก้าสิบบาทสี่สิบเก้าสตางค์) ประกอบด้วย ค่าลิขสิทธิ์ จำนวน 12,586.87 บาท โปรแกรมคอมพิวเตอร์ 8.00 บาท สิ้นทรัพย์ไม่มีตัวตน ร้ายมหาวิทยาลัย จำนวน 24,777.86 บาท และสิ้นทรัพย์ไม่มีตัวตนฟาร์มแคร์ซูมาติคอล จำนวน 14,122.76 บาท จากการสอบทาน พบว่า หน่วยงานถือปฏิบัติเป็นไปตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 6 (6.37)

3.11 สิ้นทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

งบแสดงฐานะการเงินของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 มีสิ้นทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 เป็นเงิน 7,000 บาท ประกอบด้วย เงินประกันการใช้ไฟฟ้า - ร้ายมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จากการสอบทาน พบว่า หน่วยงานถือปฏิบัติเป็นไปตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 6 (6.40)

3.12 เจ้าหนี้ระยะสั้น

งบแสดงฐานะการเงินของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 มีเจ้าหนี้ระยะสั้น ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 รวมเป็นเงิน 392,653,646.21 บาท (สามร้อยเก้าสิบล้านหกแสนห้าหมื่นสามพันหกร้อยสี่สิบบาทสี่สิบบาทสี่สตางค์) ประกอบด้วย

เจ้าหนี้การค้า	12,948,604.72	บาท
ใบสำคัญค้ำจ่าย	36,355,823.08	บาท
ดอกเบียค้ำจ่ายบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนพล	332,826,199.18	บาท
เจ้าหนี้การค้า ศูนย์หนังสือ	7,070,267.71	บาท
เจ้าหนี้การค้า สำนักบริการวิชาการ	1,631,313.46	บาท
ค่าใช้จ่ายค้ำจ่าย สำนักบริการวิชาการ	151,916.60	บาท
เจ้าหนี้การค้า ร้ายมหาวิทยาลัย	1,638,177.96	บาท
เจ้าหนี้การค้า ฟาร์มแคร์ ฟาร์มมาซูติคอล	31,343.50	บาท

จากการสอบทาน พบว่า หน่วยงานถือปฏิบัติเป็นไปตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 7 (7.6), (7.7)

3.13 เงินรับฝากระยะสั้น

งบแสดงฐานะการเงินของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 มีเงินรับฝากระยะสั้น ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 รวมเป็นเงิน 489,561,636.30 บาท (สี่ร้อยแปดสิบล้านห้าแสนหกหมื่นหนึ่งพันหกร้อยสามสิบบาทสามสิบบาทสี่สตางค์) ประกอบด้วย

เงินรับฝากอื่น	467,296,401.24	บาท
เงินประกันอื่น	21,086,020.87	บาท
เงินประกันผลงาน	474,700.00	บาท
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง	627,232.43	บาท
รายการรอนำส่ง ศูนย์หนังสือ	5,472.18	บาท
เงินประกันอื่น สำนักบริการวิชาการ	68,250.00	บาท
ภาษีรอนำส่ง สำนักบริการวิชาการ	2,831.00	บาท
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง ฟาร์มแคร์ ฟาร์มมาซูติคอล	728.58	บาท

จากการสอบทาน พบว่า หน่วยงานถือปฏิบัติเป็นไปตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 7.13

3.14 หนี้สินหมุนเวียนอื่น

งบแสดงฐานะการเงินของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 มีหนี้สินหมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 รวมเป็นเงิน 87,006,965.20 บาท (สี่แปดสิบล้านเจ็ดพันเก้าร้อยหกสิบบาทยี่สิบสตางค์) ประกอบด้วย

รายได้ค่าลงทะเบียนและค่าธรรมเนียมรับล่วงหน้า	83,188,120.00	บาท
รายได้ค่าธรรมเนียมจากการบริหารพื้นที่รับล่วงหน้า	3,077,440.27	บาท
รายได้รับล่วงหน้า ศูนย์หนังสือ	4,819.53	บาท
รายได้รับล่วงหน้า สำนักบริการวิชาการ	676,600.00	บาท
หนี้สินหมุนเวียนอื่น ร้านยามมหาวิทยาลัย	59,985.40	บาท

จากการสอบทาน พบว่า หน่วยงานถือปฏิบัติเป็นไปตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 7.1 และ 7.10

3.15 ประมาณการหนี้สิน - ระยะยาว

งบแสดงฐานะการเงินของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 มีประมาณการหนี้สิน-ระยะยาว ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 รวมเป็นเงิน 241,646,153.85 บาท (สองร้อยสี่สิบล้านหกแสนสี่หมื่นหกพันหนึ่งร้อยห้าสิบบาทแปดสิบบาทสตางค์) ประกอบด้วย ประมาณการหนี้สิน-บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนพล 241,646,153.85 บาท จากการสอบทาน พบว่า หน่วยงานถือปฏิบัติเป็นไปตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 7.1, 7.16

3.16 หนี้สินไม่หมุนเวียน

งบแสดงฐานะการเงินของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 มีหนี้สินไม่หมุนเวียน ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 รวมเป็นเงิน 226,724,669.66 บาท (สองร้อยยี่สิบล้านเจ็ดแสนสองหมื่นสี่พันหกร้อยหกสิบบาทหกสิบบาทสตางค์) ประกอบด้วย

หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น-เงินกองทุน	213,288,716.36	บาท
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น-เงินทุนและบริจาค	13,435,953.30	บาท

จากการสอบทาน พบว่า หน่วยงานถือปฏิบัติเป็นไปตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 7.1, 7.17

4. การสอบทานการปฏิบัติตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2553

จากการสอบทานการจัดส่งรายงานงบการเงิน ไตรมาส ที่ 4 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (สิ้นสุด ณ วันที่ 30 กันยายน 2560) ตามที่ระเบียบฯ กำหนด พบว่า กองคลังและพัสดุ จัดส่งรายงานการเงิน ไตรมาส 4 สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2560 ให้สำนักตรวจสอบภายใน ภายในระยะเวลาที่กำหนดเป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2553 ข้อ 38.2

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การจัดทำรายงานงบการเงินมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหาสารคามและสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐที่กำหนด เห็นควรให้มหาวิทยาลัยแจ้งกองคลังและพัสดุ ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะ และรายงานผลการดำเนินการให้สำนักตรวจสอบภายในทราบภายในวันที่ 15 มกราคม 2561 ดังนี้

1. การสอบทานการปฏิบัติตามหลักการและนโยบายบัญชีของมหาวิทยาลัย

ให้กองคลังและพัสดุเปิดเผยนโยบายการบัญชีที่สำคัญที่มหาวิทยาลัยใช้ในการจัดทำรายงานงบการเงิน ให้สอดคล้องกับสอดคล้องกับหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 5.16 และข้อ 8 กำหนด

2. การสอบทานการรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การเปิดเผยข้อมูล และความมืออยู่จริงของรายการ

2.1 ให้กองคลังและพัสดุ สอบทานยอดคงเหลือตามงบทดลองกับยอดคงเหลือตามเอกสารการรับรองยอดบัญชีเงินฝากธนาคารที่ไม่ตรงกัน จำนวน 11 บัญชี เป็นเงิน 10,404,131.50 บาท (สิบล้านสี่แสนสี่พันหนึ่งร้อยสามสิบเอ็ดบาทห้าสิบสตางค์)

2.2 ให้กองคลังและพัสดุ จัดทำรายงานงบทดลองยอดเงินฝากธนาคาร เพื่อให้ทราบสาเหตุข้อแตกต่างของจำนวนเงินคงเหลือตามงบทดลองกับยอดคงเหลือตามเอกสารการรับรองยอดบัญชีเงินฝากธนาคารที่ไม่ตรงกัน จำนวน 8 บัญชี เป็นเงิน 9,321,875.83 บาท (เก้าล้านสามแสนสองหมื่นหนึ่งพันแปดร้อยเจ็ดสิบห้าบาทแปดสิบสามสตางค์)

2.3 ให้กองคลังและพัสดุ ติดตามการจ่ายชำระหนี้ของลูกหนี้งานบริหารพื้นที่, ลูกหนี้โภชนาบริการ, จ่ายเกินรอเรียกคืน, ลูกหนี้ร้านยามหาวิทยาลัย, ลูกหนี้ฟาร์มแคร์ซูมาติคอล และลูกหนี้การค้าศูนย์หนังสือ

2.4 ให้กองคลังและพัสดุ ติดตามลูกหนี้ฟ้องร้องคดี จำนวน 162,714.31 บาท

2.5 รายการเงินลงทุนระยะยาว ได้แก่ สถานปฏิบัติการน้ำดื่มยูนิเพียว จำนวน 806,000.00 บาท สถานีวิทยุ มมส จำนวน 801,900.00 บาท หลักสูตรวัฒนธรรมศาสตร์ จำนวน 706,964.50 บาท และโครงการฟาร์มมมส จำนวน 3,000,000.00 บาท ไม่ถือเป็นเงินลงทุนระยะยาว เนื่องจากเป็นลูกหนี้ภายในหน่วยงานกรณียืมไปใช้จ่ายในการปฏิบัติงานโดยไม่คิดดอกเบี้ย ทั้งนี้ให้หน่วยงานถือปฏิบัติตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 6 (6.14)

2.6 ให้กองคลังและพัสดุ ติดตามการขึ้นทะเบียนสินทรัพย์ เพื่อปรับปรุงรายการงานระหว่างก่อสร้างให้ถูกต้อง เป็นไปตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ฉบับที่ 2) ข้อ 6 (6.33)

2. การประเมินการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ

การสอบทานรายงานการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน

การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง โดยส่วนใหญ่มีเนื้อหาสาระสำคัญ และรูปแบบเป็นไปตามคู่มือการบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และระเบียบคณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 กำหนด **ยกเว้น**

1. คณะ/หน่วยงานจัดการเรียนการสอน

1.1 คณะ/หน่วยงาน รายงานวิเคราะห์ และระบุความเสี่ยง และประเมินความเสี่ยง รูปของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง สอดคล้องกับขั้นตอน/กิจกรรมหลัก ครอบคลุมพันธกิจและยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย แต่มีบางคณะ วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงไม่ครบถ้วนตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการราชการประจำปี

1.2 บางคณะ มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงในช่องผลการควบคุม ไม่สอดคล้องกับความเสี่ยง ที่เหลืออยู่ และมาตรการควบคุมเพิ่มเติม เนื่องจากผลการประเมินความเสี่ยงปรากฏผลการควบคุมที่ เพียงพอ แต่หน่วยงานมีความเสี่ยงที่เหลืออยู่และมีมาตรการควบคุมเพิ่มเติม ทำให้การบริหารจัดการความเสี่ยงไม่สอดคล้องกัน

1.3 บางคณะ กำหนดมาตรการปรับปรุงการควบคุมเพิ่มเติมไม่ชัดเจนเท่าที่ควร หรือเป็นกิจกรรม/งานที่ปฏิบัติอยู่แล้ว อาจทำให้การบริหารจัดการไม่สามารถลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้

1.4 บางคณะ กำหนดความเสี่ยงหรือปัจจัยเสี่ยงไม่ชัดเจนเท่าที่ควร อาจส่งผลให้การจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

1.5 คณะ/หน่วยงาน ได้นำความเสี่ยงระดับสูงถึงสูงมาก มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน แต่มีบางหน่วยงาน ไม่นำความเสี่ยงระดับสูง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน และ บางหน่วยงาน ได้นำความเสี่ยงระดับต่ำถึงปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อกำหนดมาตรการ/ การหาวิธีที่เหมาะสมในการจัดการความเสี่ยง โดยไม่ปรากฏมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน เพื่อจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงทุกระดับ ให้เป็นไปตามแนวทางที่มหาวิทยาลัยฯ กำหนด

1.6 บางคณะ ไม่ได้นำความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินแบบสอบถามการควบคุมภายใน (ภาคผนวก ก และภาคผนวก ข) มาจัดทำมาตรการปรับปรุงการควบคุม และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงให้ครบถ้วน

1.7 บางคณะ /หน่วยงาน จัดทำแบบสอบถามการควบคุมภายใน (ภาคผนวก ข) ไม่ครอบคลุมภารกิจหลักตามโครงสร้างของคณะ/หน่วยงาน

1.8 บางคณะ ระบุรายละเอียดของการปฏิบัติงานไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง ได้แก่ ด้านบริหารพัสดุ การจัดทำแผนการบำรุงรักษาพัสดุฯ โดยบางหน่วยงานไม่ได้จัดทำแผนและไม่ได้รายงานผลการบำรุงรักษาฯ แต่ประเมินองค์ประกอบการควบคุมภายในดำเนินการครบถ้วน มีระบบการควบคุมภายใน ที่เหมาะสมเพียงพอ เป็นต้น

2. หน่วยงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

2.1 หน่วยงานรายงานวิเคราะห์ และระบุความเสี่ยง และประเมินความเสี่ยงในรูปของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง สอดคล้องกับขั้นตอน/กิจกรรมหลัก ครอบคลุมพันธกิจและยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย แต่มีบางหน่วยงาน วิเคราะห์และประเมิน ความเสี่ยงไม่ครบถ้วนตามพันธกิจหลัก และยุทธศาสตร์ฯ ตามที่กำหนดไว้ ทำให้ไม่ครอบคลุมตามบริบทของหน่วยงาน

2.2 บางหน่วยงาน กำหนดมาตรการปรับปรุงการควบคุมเพิ่มเติมเป็นกิจกรรม/งานที่ปฏิบัติเป็นประจำอยู่แล้ว อาจทำให้การบริหารจัดการไม่สามารถลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้

2.3 บางหน่วยงาน กำหนดปัจจัยเสี่ยงไม่ชัดเจนเท่าที่ควร อาจส่งผลให้การจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2.4 บางหน่วยงาน กำหนดปัจจัยเสี่ยงไม่สอดคล้องกับความเสี่ยง อาจส่งผลให้การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2.5 หน่วยงาน ได้นำความเสี่ยงระดับสูงถึงสูงมาก มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน แต่มีบางหน่วยงาน ได้นำความเสี่ยงระดับต่ำถึงปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อกำหนดมาตรการ/ การหาวิธีที่เหมาะสมในการจัดการความเสี่ยง โดยไม่ปรากฏมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน เพื่อจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงทุกระดับ ให้เป็นไปตามแนวทางที่มหาวิทยาลัยฯ กำหนด

2.6 หน่วยงาน มีการติดตามผลการจัดการความเสี่ยงตามแผนบริหารความเสี่ยงงวดก่อน แต่มีบางหน่วยงาน ไม่ระบุวิธีการติดตามทำให้ไม่สามารถสอบทานการดำเนินการตามแผนการจัดการความเสี่ยงได้

2.7 บางหน่วยงาน รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการบริหารความเสี่ยงตามแผนการบริหารความเสี่ยงมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รอบ 6 เดือน รอบ 9 เดือน รอบ 12 เดือน แต่รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการบริหารความเสี่ยงไม่ครบถ้วนทุกกิจกรรม

2.8 บางหน่วยงาน ระบุรายละเอียดของการปฏิบัติงานไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง ได้แก่ ด้านบริหารพัสดุ การจัดทำแผนการบำรุงรักษาพัสดุฯ โดยบางหน่วยงานไม่ได้จัดทำแผนและไม่ได้รายงานผลการบำรุงรักษา แต่ประเมินองค์ประกอบการควบคุมภายในดำเนินการครบถ้วน มีระบบการควบคุมภายใน ที่เหมาะสมเพียงพอ เป็นต้น

2.9 บางหน่วยงาน จัดทำแบบสอบถามการควบคุมภายใน (ภาคผนวก ข) ไม่ครอบคลุมภารกิจหลักตามโครงสร้างของหน่วยงาน

2.10 บางหน่วยงาน ไม่ได้นำความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินแบบสอบถามการควบคุมภายใน ภาคผนวก ก และภาคผนวก ข) มาจัดทำมาตรการปรับปรุงการควบคุม และจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงให้ครบถ้วน

2.11 บางหน่วยงานไม่จัดทำรายงานผลการติดตามการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน (แบบติดตาม ปย.2) ซึ่งไม่เป็นไปตามคู่มือการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
ข้อเสนอแนะ

1. คณะ/หน่วยงานจัดการเรียนการสอน

1.1 ให้คณะ วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงให้ครบถ้วนตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ฯ ตามที่กำหนดไว้ ให้ครอบคลุมตามบริบทของหน่วยงาน

1.2 ให้คณะ วิเคราะห์ความเสี่ยง ในช่องผลการควบคุม ให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่เหลืออยู่ และมาตรการควบคุมเพิ่มเติม ตามคู่มือการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่มหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงมีสอดคล้องกัน และสามารถลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้

1.3 ให้คณะ/หน่วยงาน กำหนดมาตรการปรับปรุงการควบคุมเพิ่มเติมให้ชัดเจนและไม่ใช้กิจกรรม/งานที่ปฏิบัติอยู่แล้ว เพื่อสามารถลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้

1.4 ให้หน่วยงานกำหนดความเสี่ยง และปัจจัยเสี่ยงให้ชัดเจน เพื่อให้การจัดทำแผนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และกำหนดมาตรการควบคุมเพิ่มเติมที่สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป

1.5 ให้คณะ/หน่วยงาน นำความเสี่ยงระดับสูงถึงสูงมาก มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง กรณีหน่วยงานมีความประสงค์ที่จะจัดการความเสี่ยงทุกระดับ หน่วยงานต้องมีมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน กำหนดเป็นนโยบายการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานตามแนวทางที่มหาวิทยาลัยกำหนด

1.6 ให้คณะ นำความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินแบบสอบถามการควบคุมภายใน (ภาคผนวก ก และภาคผนวก ข) มาจัดทำมาตรการปรับปรุงการควบคุม และจัดทำแผนการบริหาร ความเสี่ยงให้ครบถ้วน

1.7 ให้คณะ/หน่วยงาน จัดทำแบบสอบถามการควบคุมภายใน (ภาคผนวก ข) ให้ครอบคลุมภารกิจหลักตามโครงสร้างของคณะ/หน่วยงาน

1.8 ให้คณะ ระบุรายละเอียดของการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง เพื่อให้สอดคล้องตามหลักการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน

2. หน่วยงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

2.1 ให้งาน รายงานวิเคราะห์ และระบุความเสี่ยง และประเมินความเสี่ยง ให้สอดคล้องกับขั้นตอน/กิจกรรมหลัก ครอบคลุมพันธกิจและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย

2.2 ให้งาน กำหนดมาตรการปรับปรุงการควบคุมเพิ่มเติมที่ไม่ใช่กิจกรรม/งานที่ปฏิบัติอยู่แล้ว เพื่อสามารถลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้

2.3 ให้งาน กำหนดปัจจัยเสี่ยงให้ชัดเจน โดยจะต้องระบุถึงสาเหตุของการเกิดความผิดพลาดหรือโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสี่ยงกับหน่วยงาน เพื่อการบริหารความเสี่ยงที่เกิดประสิทธิภาพของหน่วยงาน

2.4 ให้งาน วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงให้สอดคล้องกับความเสี่ยง ให้ครบถ้วนตามคู่มือการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่มหาวิทยาลัยกำหนด

2.5 ให้งาน นำความเสี่ยงระดับสูงถึงสูงมาก มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง กรณีหน่วยงานมีความประสงค์ที่จะจัดการความเสี่ยงทุกระดับ หน่วยงานต้องมีมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน กำหนดเป็นนโยบายการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานตามแนวทางที่มหาวิทยาลัยกำหนด

2.6 การติดตามผลการจัดการความเสี่ยงตามแผนบริหารความเสี่ยงงวดก่อน ให้งาน ระบุวิธีการติดตามเพื่อสามารถสอบทานการดำเนินการตามแผนการจัดการความเสี่ยงได้

2.7 ให้งาน รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานบริหารความเสี่ยงตามแผนการบริหารความเสี่ยงมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้ครบถ้วนตามรายงานความเสี่ยงของหน่วยงาน พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลในระบบรายงานบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในให้ครบถ้วน

2.8 ให้งาน ระบุรายละเอียดของการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง เพื่อให้สอดคล้องตามหลักการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน

2.9 ให้งาน จัดทำแบบสอบถามการควบคุมภายใน (ภาคผนวก ข) ให้ครอบคลุมภารกิจหลักตามโครงสร้างของหน่วยงาน

2.10 ให้งาน นำความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินแบบสอบถามการควบคุมภายใน(ภาคผนวก ก และภาคผนวก ข) มาจัดทำมาตรการปรับปรุงการควบคุม และจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงให้ครบถ้วน

2.11 ให้งาน จัดทำรายงานผลการติดตามการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน (แบบติดตาม ปย.2) ให้ครบถ้วนเป็นไปตามคู่มือการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

การสอบทานระบบการควบคุมภายใน

ได้พิจารณาจากองค์ประกอบของมาตรฐานการควบคุมภายใน 5 องค์ประกอบ รวมถึงความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในของบุคลากรในหน่วยงาน พบว่า

1. คณะ/หน่วยงานจัดการเรียนการสอน

1.1 ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุมส่วนใหญ่คณะ/หน่วยงานมีการปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและตามแนวทางการบริหารจัดการที่ดี ทั้งในเรื่องของการบริหารงานบุคคล การกำหนดนโยบายและแผนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ยกเว้น

1.1.1 การจัดทำและจัดส่งรายงานงบการเงิน โดยมีบางคณะ/หน่วยงาน จัดทำและจัดส่งรายงานงบการเงินล่าช้าไม่เป็นไปตามมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2553 และตามหนังสือที่ ศธ 0530.1(6)/ ว 2683 ลงวันที่ 11 มีนาคม 2558 ที่กองคลังและพัสดุกำหนด

1.1.2 การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร โดยมีบางคณะ/หน่วยงาน จัดทำแผนพัฒนาบุคลากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 แต่ไม่มีการจัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรระยะยาว

1.2 ด้านการประเมินความเสี่ยง ส่วนใหญ่คณะ/หน่วยงาน วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงในรูปของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ซึ่งครอบคลุมพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย แต่มีบางคณะ ที่นำพันธกิจและยุทธศาสตร์มาวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงไม่ครบถ้วนตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี

1.3 ด้านกิจกรรมการควบคุม คณะ/หน่วยงาน ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและมีคำสั่งมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรชัดเจน มีการจัดทำคู่มือที่ใช้ในการปฏิบัติงานและแผนการปฏิบัติงาน และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้บริหารในที่ประชุม แต่มีบางคณะ/หน่วยงาน จัดทำแผนการปฏิบัติงาน คู่มือการปฏิบัติในงานด้านไม่ครบถ้วนตามภารกิจหลักของหน่วยงาน และคำสั่งมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรไม่เป็นปัจจุบัน

1.4 ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร คณะ/หน่วยงานมีการสื่อสารและเผยแพร่นโยบาย แนวทางการปฏิบัติงาน ให้บุคลากรรับทราบอย่างทั่วถึงและเป็นลายลักษณ์อักษร และมีระบบสารสนเทศที่เหมาะสมและหลากหลายเพื่อช่วยในการตัดสินใจ อีกทั้งยังมีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้เป็นอย่างดี

1.5 ด้านการติดตามประเมินผล คณะ/หน่วยงาน มีการติดตาม และกำกับดูแลการปฏิบัติงาน โดยผู้บังคับบัญชาในแต่ละกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมโดยวจา และติดตามในที่ประชุมเป็นประจำ

2. หน่วยงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

2.1 ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุมส่วนใหญ่คณะ/หน่วยงานมีการปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและตามแนวทางการบริหารจัดการที่ดี ทั้งในเรื่องของการบริหารงานบุคคล การกำหนดนโยบายและแผนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ยกเว้น

2.1.1 การจัดทำและจัดส่งรายงานงบการเงิน โดยมีบางหน่วยงาน จัดทำและจัดส่งรายงานงบการเงินล่าช้าไม่เป็นไปตามมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2553 และตามหนังสือที่ ศธ 0530.1(6)/ ว 2683 ลงวันที่ 11 มีนาคม 2558 ที่กองคลังและพัสดุกำหนด

2.1.2 การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร โดยมีบางหน่วยงาน จัดทำแผนพัฒนาบุคลากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 แต่ไม่มีการจัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรระยะยาว

2.2 ด้านการประเมินความเสี่ยง ส่วนใหญ่หน่วยงาน วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงในรูปของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ซึ่งครอบคลุมพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย แต่มีบางหน่วยงาน ที่นำพันธกิจและยุทธศาสตร์มาวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงไม่ครบถ้วนตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี

2.3 ด้านกิจกรรมการควบคุม หน่วยงานได้กำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและมีคำสั่งมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรชัดเจน มีการจัดทำคู่มือที่ใช้ในการปฏิบัติงานและแผนการปฏิบัติงานและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้บริหารในที่ประชุม แต่มีบางหน่วยงาน จัดทำแผนการปฏิบัติงาน คู่มือการปฏิบัติในงานด้านไม่ครบถ้วนตามภารกิจหลักของหน่วยงาน

2.4 ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร หน่วยงานมีการสื่อสารและเผยแพร่นโยบายแนวทางการปฏิบัติงาน ให้บุคลากรรับทราบอย่างทั่วถึงและเป็นลายลักษณ์อักษร และมีระบบสารสนเทศที่เหมาะสมและหลากหลายเพื่อช่วยในการตัดสินใจ อีกทั้งยังมีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้เป็นอย่างดี

2.5 ด้านการติดตามประเมินผล หน่วยงานมีการติดตาม และกำกับดูแลการปฏิบัติงานโดยผู้บังคับบัญชาในแต่ละกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมโดยวาจา และติดตามในที่ประชุมเป็นประจำ

ข้อเสนอแนะ

1. คณะ/หน่วยงานจัดการเรียนการสอน

- 1.1 ให้คณะ/หน่วยงาน จัดทำและจัดส่งรายงานงบการเงินให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนตามหนังสือที่ ศธ 0530.1(6)/ว 2683 ลงวันที่ 11 มีนาคม 2558 ที่กองคลังและพัสดุกำหนด
- 1.2 ให้หน่วยงานจัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรระยะยาว เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากร และวางแผนการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ
- 1.3 ให้คณะ/หน่วยงาน นำพันธกิจและยุทธศาสตร์มาวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงให้ครบถ้วนตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี
- 1.4 ให้คณะ/หน่วยงาน จัดทำแผนการปฏิบัติงาน และคู่มือการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ให้ครบถ้วนตามภารกิจหลักของหน่วยงาน พร้อมทั้งคำสั่งมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรให้ เป็นปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

2. หน่วยงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

- 2.1 ให้หน่วยงาน จัดทำและจัดส่งรายงานงบการเงินให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนตามหนังสือที่ ศธ 0530.1(6)/ว 2683 ลงวันที่ 11 มีนาคม 2558 ที่กองคลังและพัสดุกำหนด
- 2.2 ให้หน่วยงานจัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรระยะยาว เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากร และวางแผนการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ
- 2.3 ให้หน่วยงาน นำพันธกิจและยุทธศาสตร์มาวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงให้ครบถ้วนตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี
- 2.4 ให้หน่วยงาน จัดทำแผนการปฏิบัติงาน และคู่มือการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ให้ครบถ้วนตามภารกิจหลักของหน่วยงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานย่อย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

จากการประเมินระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน และการจัดทำรายงาน การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของหน่วยงานย่อยทั้ง 43 หน่วยงาน พบปัญหา และอุปสรรคสำหรับผู้ปฏิบัติจำนวนมาก สำนักตรวจสอบภายในจึงได้รวบรวมปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ปัญหา/อุปสรรค

1. ผู้รับผิดชอบหลักของมหาวิทยาลัย จัดประชุมชี้แจง/ให้ความรู้ความเข้าใจแก่หน่วยงานไม่มีความชัดเจนเท่าที่ควร ทำให้ผู้รับผิดชอบหลายหน่วยงานเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการจัดทำและบันทึกข้อมูลรายงานการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน
2. บางหน่วยงานปรับเปลี่ยนผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน
3. บางหน่วยงานบันทึกสัญลักษณ์/เครื่องหมายที่แสดงผลการดำเนินงานในแบบรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง (แบบ ERM 5) ตามระบบบริหารความเสี่ยงฯ ไม่สอดคล้องกับคู่มือการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในกำหนด

4. บางหน่วยงานมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการวิเคราะห์ความเสี่ยงในคอลัมน์ 13-15 (แบบ ERM-2) ซึ่งไม่สอดคล้องกับความเสี่ยงที่เหลืออยู่ และมาตรการควบคุมเพิ่มเติม กล่าวคือ ผลการประเมินความเสี่ยง ปรากฏผลการควบคุมที่เพียงพอแต่หน่วยงานระบุมีความเสี่ยงที่เหลืออยู่ และกำหนดมาตรการควบคุมเพิ่มเติม

5. บางหน่วยงานกำหนดมาตรการปรับปรุงการควบคุมเพิ่มเติม คอลัมน์ 17 (แบบ ERM-2) ไม่ชัดเจน หรือกำหนดมาตรการ/งานที่ปฏิบัติอยู่แล้ว อาจทำให้การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อยู่ระดับสูง-สูงมาก ไม่ลด ความเสี่ยงที่อยู่ในระดับเพียงพอ/เหมาะสมได้

6. คณะ/หน่วยงาน จัดทำและประเมินแบบสอบถามการควบคุมภายใน (ภาคผนวก ข) ไม่ครอบคลุม ภารกิจของหน่วยงาน

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

1. ให้ผู้รับผิดชอบหลักคือกองแผนงาน ได้จัดอบรม/ประชุมชี้แจง/ให้ความรู้ความเข้าใจ และ แลกเปลี่ยนปัญหา-อุปสรรคในการจัดทำรายงานและการบันทึกข้อมูลในระบบฯ รวมทั้งแนวทางแก้ไขการ จัดทำ และรายงานในปีถัดไป

2. ให้คณะ/หน่วยงาน ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดทำการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ของหน่วยงาน เป็นไปตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ กำหนด

3. ให้คณะ/หน่วยงาน จัดทำและประเมินแบบสอบถามการควบคุมภายใน (ภาคผนวก ข) ให้ครอบคลุม ภารกิจของหน่วยงานสอดคล้องตามพันธกิจหลัก

สำนักตรวจสอบภายใน ได้ดำเนินการตรวจสอบภายในตามแผนการตรวจสอบประจำปีที่กำหนด และดำเนินการติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของรายงานผลการตรวจสอบภายในประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำหรับไตรมาส 1 จำนวน 2 กิจกรรม 43 หน่วยงาน พบว่า มีประเด็นข้อตรวจพบ จำนวน 190 ประเด็น ซึ่งยังไม่รายงานผลการดำเนินการให้สำนักตรวจสอบภายในทราบ ภายในวันที่ 15 มกราคม 2561 จำนวน 7 ประเด็น และอยู่ระหว่างจัดส่งรายงานผลการตรวจสอบให้หน่วยรับตรวจ จำนวน 183 ประเด็น

ผลการดำเนินงานตามแผนการตรวจสอบประจำปี

ไตรมาสที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ลำดับ	คณะ/หน่วยงาน	ประเด็น/ข้อตรวจพบ			หมายเหตุ
		รวม ประเด็น	แก้ไข แล้ว	ยังไม่ แก้ไข	
1	การตรวจสอบทางการเงิน				
	1.1 กองคลังและพัสดุ (รายงานงบการเงิน ไตรมาสที่ 4 และประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2560)	7	-	7	ให้รายงานผลการดำเนินการ ให้สำนักตรวจสอบภายใน ทราบ ภายในวันที่ 15 มกราคม 2561 แต่ยังไม่ได้รับรายงาน
2	การสอบทานการประเมินความเสี่ยงและการ ควบคุมภายในหน่วยงานย่อย จำนวน 43 หน่วยงาน	183	-	183	อยู่ระหว่างจัดส่งรายงาน ผลการตรวจสอบให้หน่วย รับตรวจ
รวมประเด็นทั้งสิ้น		190	-	190	

ผู้ตรวจสอบภายใน :

1. นางสาววิไลลักษณ์	บุตรราช	นักตรวจสอบภายใน
2. นางสาวอนันตรา	คำระกาย	นักตรวจสอบภายใน
3. นางสาวอัมพวัน	ตะภา	นักตรวจสอบภายใน
4. นางสาวปิยธิดา	เจริญโชติกร	นักตรวจสอบภายใน
5. นางสาวรุ่งทิพย์	ไชยโวหาร	นักตรวจสอบภายใน
6. นางสาวเมยวดี	ไชยจันดา	นักตรวจสอบภายใน
7. นางสาวบุญญลักษณ์	สมบูรณ์	นักตรวจสอบภายใน
8. นางสาวจริญญา	โคตรบาล	นักตรวจสอบภายใน

ผู้สอบทาน :

นางสาวอุทัยรัตน์	แก้วกู่	ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน
------------------	---------	------------------------------